

Oral History Kosovo

Sagovornica: Sećam se jednog slučaja, zvala sam telefonom, rekao je, javio se jedan muškarac, rekao je: “Stan mi je blizu hotela ‘Sirius’, iza hotela ‘Sirius’”. Objašnjavao mi je koliki je stan i to, i kaže: “Dva-tri puta nedeljno, nije potrebno više”, “Okej, u redu”. Ali bila sam takva, nikad nikome nisam rekla da sam samohrana majka, nisam želela, jer sam se plašila da imaju više poštovanja prema tebi ako si udata žena. I rekao je: “Možeš da dođeš i da živiš ovde”, rekoh: “Ne, ja živim sa mojim mužem, nije mi potrebno”, rekoh: “Ja imam svoj stan”.

Ali rekoh: “Samo hoću da pomognem svom mužu, da mu dam podršku i da nešto radim”. “Okej”. I mi okej, sporazumeli smo se, rekoh: “Gde ćemo se naći?” “Naći ćemo se u Prištini i odvešću te do stana i videćeš”. Rekoh: “Jel možete tačnije da mi kažete šta ću da radim?” “Pa nemaš ko zna koliko posla, malo ćeš tu da očistiš stan, neke stvari da se operu” i rekao je: “Bogami”, kaže: “mene pomalo bole pršljenovi vrata”, kaže: “ponekad ćeš morati da me izmasiraš”. Rekoh: “Slušaj gospodine, drugi put kad otvoriš konkurs, otvori konkurs za fizioterapeuta”, rekoh: “a ne za čistačicu”. Rekoh: “Jer ja”, rekoh: “dolazim da čistim”, rekoh: “a ne da te masiram”.

Rekla sam: “Izvinjavam se, ali ja mogu da masiram samo mog muža”. “Da” rekao je: “ti nemaš toliko posla”. Rekoh: “Okej, u redu je, izvini što sam ti oduzela vreme, neću više vremena da oduzimam ni tebi, ni sebi”. “Da”, reče: “to je skroz normalno”, rekoh: “Gospodine nisam zainteresovana da nastavim dalje razgovor”, rekoh: “nisam zainteresovana ni za posao”. I prekinula sam. I više nikad nisam tražila posao preko portala, jer on traži čistačicu i još da mu izmasiraš leđa i vrat. I kad mi je tako rekao odmah sam ga stopirala.

Onda kad mi je neko našao, na primer u mom selu ima dosta žena koje rade tako, čiste. I rekla mi je: “Zvala me je jedna da idem, hoćeš da ideš ti umesto mene jer sam taj dan jako zauzeta?” “Važi” išla sam. Onda sam počela da radim u hemijskom čišćenju u Dragodanu i tu sam bila bez ugovora. I još su me plaćali samo sto evra, radila sam šest dana u nedelji. I tu sam radila skoro godinu dana.

Intervjuerka: Kako ti se isplatilo da tu radiš?

Sagovornica: Realno nije da mi se isplatilo, plaćala sam povlasticu, jer kad bih plaćala svaki dan ne bi mi izašla plata. Plaćala sam povlasticu i radila sam samo četiri sata. Onda sam drugi deo upotrebila da negde idem da čistim, tako sam se izvlačila. Onda kada sam dolazila u Prištinu na posao tu, do 12:00 sam bila na poslu, od 12:00 bi me neko zvao i ostavila sam za 12:30 - 13:00, zavisi koliko je daleko i nastavljala sam, onda sam išla kući. Dosta vremena je tako prošlo sve dok nisam napustila, jer je sin provodio duže vreme bez mene. Napustila sam posao čišćenja jer sam dva ili tri puta insistirala da me prijave, želela sam da mi doprinosi idu. I ne znam zašto se njegovo mišljenje fokusiralo na to da ja primam socijalnu pomoć, a ja nisam primala socijalno.

Rekla sam: “Ja sa tobom nisam nikad razgovara što se tiče socijalne pomoći”, čak nije ni znao da sam razvedena. Iako sam negde radila, nisam pričala o svom ličnom životu, samo imam muža i sina, toliko. I rekla sam: “Ne znam”, reko: “zašto ti se sad to mišljenje fokusiralo, ja ne primam socijalno, ja nisam socijalni slučaj. Zašto da ja primam socijalno? Socijalno”, reko: “treba da prima onaj ko je nesposoban za rad, ja sam sposobna za rad, sposobna sam za rad. Ko ti je rekao da primam socijalnu pomoć?” “Ne, ne znam zašto mi tako izgleda”, “Ne znam kako tebi izgleda. Da li možeš da me prijaviš?” Dva-tri puta opet isto obrazloženje dok sam videla. Bio je oktobar kad sam otišla, na kraju oktobra. Na početku oktobra, prvog, drugog, rekla sam mu: “Do kraja meseca sam ovde, tako da si slobodan da nađeš nekog drugog. Ja idem”.